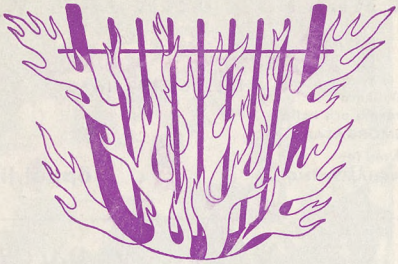

GÖTEBORGS ORKESTERFÖRENING

1965—1966

GÖTEBORGS
ORKESTERFÖRENINGS
PROGRAMBLAD

Nr 3. 1965—1966 (Sextiförsta speláret)

Onsdagen den 29 sept.

Dagens dirigent:

Bogo Leskovic

Dagens solist:

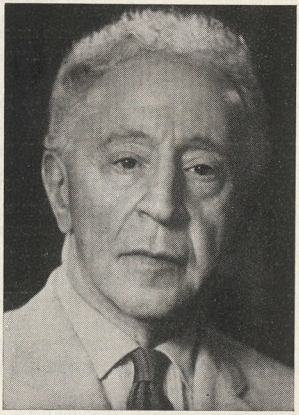

Artur Rubinstein

Onsdagen den 29 september 1965 kl 20

FESTKONSERT

med anledning av Göteborgs Orkesterförenings sextioårsjubileum

Dirigent: BOGO LESKOVIĆ

Solist: ARTUR RUBINSTEIN

Program

WILHELM STENHAMMAR (1871—1927):

Serenad i F-dur för orkester, op. 31

Overtura: Allegrissimo
Canzonetta: Tempo di valse, un poco tranquillo
Scherzo: Presto
Notturno: Andante sostenuto
Finale: Tempo moderato.

— Paus —

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770—1827):

Konsert för piano och orkester nr 4, G-dur, op. 58

Allegro moderato
Andante con moto —
Rondo: Vivace.

Steinway-flygel

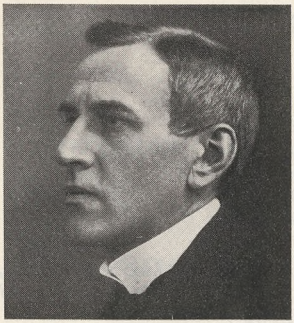

Wilhelm Stenhammar

Serenad i F-dur, op. 31

Bland Stenhammars ganska få orkesterverk är F-dur-serenaden och g-moll-symfonin de främsta. Symfonin skrevs 1911—15, serenaden 1912—14 men omarbetades till slutlig form 1919; båda tillhör alltså hans mognaste period, kännetecknad av mästerskap i form och stämföring, en för hans väsen typisk aristokratisk måttfullhet utan stora gester och starka känsloutbrott men med både värme och poetisk friskhet bakom den något reserverade ytan. Detta gäller fr. a. om serenaden (liksom om de senare, förnämliga stråkkvartetterna). Symfonin har större linjer, medan serenaden överflödar av läckert detaljarbete. Den uruppfördes i Göteborg den 3 mars 1920 under Stenhammars taktpinne.

Ouvertura: fri sonatform. Violinerna presenterar med ens det livfulla huvudtemat; hornen svarar med ett mer energiskt motiv; motivisk betydelse får också soloviolinens lugnare fras. Första temat återkommer. Efter en sångbar violinmelodi och en melodiskt lätt arkaiserande coda vidtar genomföringen, som fr. a. arbetar med de två första motiven. Reprisdelen avslutas av codamelodin och en flyktig reminiscens av huvudtemat.

Canzonetta: en stiliserad vals i tredelad form med huvudtema i klarinetten, mellandelens motiv i soloviolinen.

Scherzots hastigt förbiilande, nästan spöklika tema tas upp av klarinett och fagott; hornen följer med sitt betydelsefulla inlägg. Ett ur en sjunkande melodi i huvuddelen utvecklat kromatiskt övergångsmotiv för över till trion, där hornstället återkommer. Ett sostenuto förbereder inträdet av reprisen, som efter en stegring förklingar i skugglikt pianissimo.

Notturno: också i dess drömmande, beslöjande musik hörs på avstånd scherzots jaktfanfarer.

Finalen är brett utspunnen med rik kontrapunktisk bearbetning av temamaterialet, vartill då och då motiv från första satsen sällar sig.

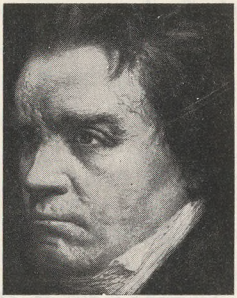

Ludwig van Beethoven

Konsert för piano och orkester, nr 4, G-dur, op. 58

G-durkonserten spelades offentligt en enda gång under Beethovens livstid och måste då ha kommit helt i skymundan. "En ny, oerhört svår pianokonsert utförde Beethoven häpnadsväckande skickligt i det allra hastigaste tempo", skrev en lyssnare; det är så gott som vårt enda vittnesbörd om det intryck verket gjorde.

Man tycker Beethoven kunde gett fjärde pianokonserten en bättre start. Nutidens musikpublik lär aldrig få uppleva något som den "akademi" Beethoven gav på Theater an der Wien den 22 december 1808, med följande nya, icke offentliga hörda kompositioner: Pastoralsymfonin, konsertarian Ah! Perfido, tre nummer ur C-durmässan, fjärde pianokonserten med tonsättaren själv som solist, femte symfonin, Sanctus ur C-durmässan, ett pianosolo samt till slut fantasin för piano, kör och orkester op. 80. I detta digra program, resultatet av fyra års arbete, hade fjärde pianokonserten (fullbordad 1806) säkert svårt att hävda sig. Den är vek och lyrisk och stod länge tillbaka för det mer kraftfulla tonspråket i tredje och femte konserterna. Numera sätter många den främst bland de fem.

Medan c-mollkonserten har mer av den traditionella konserttypen, står G-durkonserten (liksom violinkonserten och femte pianokonserten) "på gränsen till vad, som snarast kan kallas symfoniskt konsertstycke för orkester och ett soloinstrument. I alla tre verken framträder ett improvisatoriskt drag, särskilt påfallande i G-durkonsertens e-mollandante, där dialogen mellan det obönhörligt framskridande stråkunisonot och det vemodigt sjungande pianot är av gripande kontrastverkan. Ett så självfullt stycke var vid denna tid ovanligt inom konsertformen, likaså den konstfulla motivsammanflätningen i yttersatserna.

Göteborgs Symfoniorkester

Spelåret 1965—1966

FÖRSTA KONSERTMÄSTARE
Eugen Bitto
Kåre Fuglesang

ANDRE KONSERTMÄSTARE
Kenneth Freiholtz

FÖRSTA VIOLINISTER
Johan Jernberg
Bertil Bandrup
Lisbeth Bertilsson
Elsie Börjes-Andersson
Nils-Georg Callderyd
Einar Jakobsson
Howard Lincke
Helmer Lindberg
Sigvard Stenberg

ANDRA VIOLINISTER
Allan Magnusson
Rolf Dahlqvist
Bjarne Freisleben
Gunnar Hedberg
Birger Lindahl
Karl Gösta Lustig
Olof Medberg
Yngve Nilsson
Folke Ternstedt

ALTVIOLINISTER
Henry Stenström
Bengt Andersson (tjänstled.)
Robert W. James
Wilem Kostecka
Lennart Nyberg
Richard Rehák
Gottfrid Sjöberg

VIOLONCELLISTER
Guido Vecchi
Alexander Wittenberg
Philip Berg
Magnus Boruvka
Åke Ekström
Magnus Jensen
Elov Levén

KONTRABASISTER
Sven Beckman
Harald Jacobsson
Bo Johansson
Toivo Sandberg

HARPIST
Holger Åberg

FLÖJTISTER
Gérard Schaub
Sanfrid Schön
Henrik Dahl

OBOISTER
Claes-Anders Boström
(även engelskt horn)
Bengt Malmsten
Gerrit Hekket
(även engelskt horn)

KLARINETTISTER
Sten Pettersson
Erik Andersson
Olle Schill
(även basklarinett)

FAGOTTISTER
Albin Helmbäck
Harry Hellström
Bertil Sjönell
(även kontrafagott)

HORNISTER
Albert Linder
Åke Allard
Stig Jansson
Sven Kjellqvist
Evert Svensson

TRUMPETARE
Åke Williamson
Frank Rosengren
Yngve Nilsson

BASUNISTER
Gösta Eklund
Bror Hedlund
Lohengrin Cremonese

TUBAIST
Stig Gellberg

PUKOR
Alvar Norberg
Karl-Axel Lahger

SLAGVERK
Karl-Axel Lahger
Erik Edvinsson